

Deze *Progress Nieuws* is geheel gewijd aan verantwoord beleggen. Lees onder andere op **pagina 3** de mening van 40 deelnemers hierover.

Samen sterk voor verandering

Unilever legt veel nadruk op duurzaamheid, onder andere door het Unilever Sustainable Living Plan. Progress heeft als pensioenfonds van Unilever een eigen verantwoordelijkheid. Maar meer en meer houdt Progress bij investeringskeuzes rekening met dezelfde idealen als waar Unilever zich sterk voor maakt. Michael Kaal, directeur Finance & Risk bij Progress, licht het verantwoord beleggingsbeleid toe.

De 4,6 miljard euro aan pensioengeld die Progress beheert wordt belegd op verantwoorde wijze. Wat wil dat zeggen?

'Dat we bij onze beleggingen aandacht hebben voor criteria als: duurzaamheid, goede arbeidsomstandigheden, netjes belasting betalen en het niet beleggen in cluster munitie. Unilever heeft richtlijnen voor duurzaam beleggen voor pensioenfondsen wereldwijd opgesteld en deze zijn door Progress vastgelegd in beleid. We zijn ons bewust van de invloed die we kunnen hebben en nemen als pensioenfonds onze maatschappelijke verantwoordelijkheid.'

Er wordt wel gezegd dat verantwoord beleggen minder rendement oplevert. Is dat een mythe of waarheid?

'Niemand weet of verantwoord beleggen rendement kost of juist meer rendement oplevert, beide effecten zijn niet aangetoond. Maar ik vind dat we af moeten van die discussie. Uiteraard is ons eerste doel om het geld te verdienen dat nodig is om de pensioenen te betalen, nu en in de toekomst. Daarbij staat een goede verhouding tussen rendement en risico voorop. Maar verantwoord beleggen hoeft dat streven niet in de weg te staan. Sterker nog, ik ben ervan overtuigd dat het noodzakelijk is en op de lange termijn juist zal bijdragen aan goede resultaten.'

[Lees verder op pagina 2](#)

vervolg interview van pagina 1

Wat houdt verantwoord beleggen door Progress in de praktijk in?

'Er zitten twee kanten aan. De ene kant is dat je, door invloed uit te oefenen op aandeelhoudersvergaderingen, bedrijven aanspreekt op praktijken waar je het niet mee eens bent. Je kunt stemmen, als dat geen indruk maakt kun je een gesprek aanvragen met de directie, en als men dan nog niet luistert kun je je aandelen in dat bedrijf van de hand doen. Dat zou je de *defensieve* kant van verantwoord beleggen kunnen noemen: wij willen niet beleggen in bedrijven die hun zaken niet op orde hebben. De *positieve* kant van verantwoord beleggen is dat je juist actief je geld belegt in bedrijven die uitzonderlijk goed bezig zijn op terreinen als milieu en arbeidsomstandigheden. Dat doen we ook.'

Hoe dan?

'In iedere sector waarin we kunnen beleggen kiezen we de drie bedrijven die op die punten het beste scoren. Van ons totale vermogen is 1% voor dat soort beleggingen bestemd. Nog niet meer, want het is onmogelijk om in één klap het gehele vermogen van Progress, 4,6 miljard euro, anders te gaan beleggen. Het leggen van andere accenten in je portefeuille moet geleidelijk gebeuren.'

Wat is het belangrijkste dat jullie tot nu toe hebben bereikt?

'Dat het normaal wordt om je vermogen op een verantwoorde wijze te beleggen. Daarin staan we niet alleen. Met onze veel grotere collega's van het ABP en het Pensioenfonds Zorg en Welzijn zijn we in zeer goed gezelschap. Samen kunnen we veranderingen teweeg brengen.'

Is dit allemaal een druppel op een gloeiende plaat of kunnen we al van een flinke plens spreken?

'Het punt van de druppel zijn we allang gepasseerd. De gloeiende plaat is best al een stukje afgekoeld. We maken ons samen sterk om veranderingen teweeg te brengen.'

Nieuw: beeldmerk verantwoord beleggen

Openheid over verantwoord beleggen vinden wij belangrijk. Daarom houden we u graag op de hoogte van de voortgang en ontwikkelingen via *Progress Nieuws* en de website. Voortaan maken wij bij berichtgeving rond dit thema gebruik van een herkenbaar beeld, zie hiernaast.

Kernpunten verantwoord beleggings- beleid

1. Verantwoord beleggen is een integraal onderdeel van het beleggingsproces van Progress.
2. Wij nemen criteria over milieu, sociaal beleid en goed ondernemingsbestuur mee in onze investeringsbeslissingen. De ESG-criteria, (naar de eerste letters van die begrippen in het Engels) worden op pagina 4 toegevoegd.
3. We gaan in gesprek met bedrijven die niet voldoen aan onze normen; als dat niet leidt tot verbetering kan dat leiden tot uitsluiting (niet meer investeren in dat bedrijf).
4. Progress stemt op aandeelhoudersvergaderingen van ondernemingen waarin wij beleggen.
5. Progress is actief op zoek naar aantrekkelijke beleggingen die duurzaamheid bevorderen (bijvoorbeeld schone energie); 40 miljoen euro is hiervoor gereserveerd. Dat is 1% van ons fondsvermogen.
6. Progress hecht belang aan openheid en aan het informeren van belanghebbenden.

40 deelnemers praten vrijuit

Onderzoek verantwoord beleggen

Verantwoord beleggen was één van de onderwerpen van ons onderzoek in mei. Onder leiding van een ervaren en onafhankelijke gesprekleider vonden 5 panelsessies plaats met in totaal 40 medewerkers en gepensioneerden (deelnemers). Door hen persoonlijk en in kleine groepen om hun mening te vragen, kregen wij meer diepgaande informatie over hun beleving van verantwoord beleggen.

Worsteling

Dat verantwoord beleggen een lastig onderwerp is, blijkt wel uit de reacties van onze deelnemers. Zij hebben nog weinig beeld bij wat verantwoord beleggen is en hoe het door Progress wordt uitgevoerd. Zo denken sommigen ten onrechte dat verantwoord beleggen betekent dat je voorzichtig (dus met een laag risico) belegt. Anderen kunnen zich er niets bij voorstellen dat Progress actief gesprekken aan gaat met bedrijven om hen tot veranderingen te bewegen.

Verbeterpunt communicatie

In het onderzoek wordt duidelijk dat deelnemers nog weinig hebben gelezen over verantwoord beleggen. We hebben er het afgelopen jaar een aantal keer in Progress Nieuws over bericht, maar dat is bijna niemand bijgebleven. Een duidelijk verbeterpunt voor onze communicatie dus.

Belangrijk en positief

Na een toelichting van hoe het verantwoord beleggingsbeleid van Progress er uitziet, gaat het meer leven bij de deelnemers. Dat Progress op verantwoorde wijze belegt, wordt als belangrijk en positief ervaren. Het is volgens deelnemers ook logisch, de link naar het duurzaamheidsbeleid van Unilever wordt direct gelegd. Dat Progress daarin een eigen verantwoordelijkheid heeft, is helder.

Gewetensvraag

Op de vraag of verantwoord beleggen geld mag kosten, wordt wisselend gereageerd. Een gewetensvraag, vinden sommigen. Gepensioneerden neigen er sterker naar om het uiteindelijke rendement voorop te stellen. Medewerkers zeggen vaker dat verantwoord beleggen sowieso een goede keuze is, ongeacht de invloed op het rendement.

'Ik denk dat verantwoorde beleggingen op de lange termijn een beter rendement opleveren.'

'Progress gaat in het verantwoord beleggingsbeleid verder dan andere pensioenfondsen en daar ben ik trots op.'

'Natuurlijk mag verantwoord beleggen rendement kosten. Dat heet ruggengraat.'

'Kinderarbeid een no-go area? Dat is lastig, zeker als je bekijkt dat nog niet zo heel lang geleden in Nederland ook kinderen van school werden gehaald om mee te werken op de boerderij.'

'Als individu kan ik niet veel doen om de wereld te verbeteren, maar via m'n pensioengeld kan dat wel. Dat is een mooie gedachte.'

'Het zou raar zijn als Progress keuzes zou maken die haaks staan op de principes van het Sustainable Living Plan van Unilever.'

Verantwoord beleggen in de praktijk

Progress voegde in 2002 als een van de eerste pensioenfondsen 'duurzaamheid' toe als extra selectiecriteria voor de aandelenportefeuille. Dat betekent dat we van aandelen en obligaties toetsen of ze voldoen aan onze normen milieu, sociaal beleid en goed ondernemingsbestuur. Dit zijn de ESG criteria, zie kader. Jan Jansens, manager bij vermogensbeheerder Uninvest (onderdeel van Unilever), legt uit wat dit in de praktijk betekent.

Duurzaamheidsscore

'Wij vergelijken onze beleggingsresultaten altijd met een zogenaamde benchmark', aldus Jansens. 'Dat is een voorbeeldportefeuille die wij gebruiken om onze eigen prestaties objectief te kunnen beoordelen. Sinds 2002 maken we die vergelijking ook op het gebied van verantwoord beleggen. Voor het deel van onze aandelenportefeuille dat door Uninvest zelf beheerd wordt, wordt specifiek bekeken hoe deze 'scoort' op duurzaamheid. Het streven is om met deze portefeuille de benchmark te verslaan vanuit een rendements- én duurzaamheid oogpunt.'

Filosofie

'Daarmee kunnen we wel zeggen dat we pioniers zijn op dit gebied binnen de pensioenwereld. Onze filosofie: een pensioenfonds heeft lange termijn doelstellingen en het meenemen van ESG-criteria

zal op lange termijn leiden tot een betere risico/rendementsscore. Wij denken namelijk dat bedrijven die slecht scoren op ESG-criteria onder meer het risico lopen hun reputatie en mogelijk zelfs hun bestaansrecht te verliezen.' 'Voor de ESG-scores werken we samen met gespecialiseerde externe partijen. Het doel is om op de E, S en G (zie kader) beter te scoren dan de benchmark. Dit lukt al sinds het prille begin en is niet ten koste gegaan van het beleggingsresultaat.'

Volgende stap

'Sinds 2013 is besloten om nog een stap verder te gaan en alleen te investeren in bedrijven die voldoen aan een ondergrens voor ESG. Een handvol bedrijven scoorde lager dan die ondergrens. Die hebben we dus uit onze aandelenportefeuille verwijderd.'

Environment = milieu

Energie efficiëntie, recycling en beleid om milieuvervuiling te voorkomen

Social = sociaal beleid

Fatsoenlijk omgaan met personeel, veiligheid en maatschappelijke betrokkenheid bieden

Governance = goed ondernemingsbestuur

Een evenwichtige vertegenwoordiging van alle belanghebbenden van een bedrijf

Contact

Redactie adres:
Stichting Pensioenfonds
Unilever Nederland "Progress"
Postbus 2071
3000 CB Rotterdam

PensioenInfolijn
(010) 439 4473

E-mail
Pensioen-Info.Progress@unilever.com

Website
www.unilever.nl/progress

Om de teksten prettig leesbaar te houden, is een aantal zaken vereenvoudigd. U kunt daarom geen rechten ontlenen aan deze publicatie.